

LANSAREA CELEI DE-A XVII-A EDIȚII A PROGRAMULUI DE LECTURĂ *CHIȘINĂUL CITEȘTE*

Raia ROGAC

De 17 ani, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, lansează, în luna februarie, tradiționalul Program de lectură „Chișinăul citește”. Ediția curentă a fost aliniată Zilei Internaționale a Cititului Împreună. Ca și în ultimii ani, de când amintitul program s-a extins de la o carte de lectură la trei, acestea sunt direcționate către trei categorii distincte de cititori. Astfel, până în toamnă, copiii – utilizatorii filialelor BM și nu numai (dacă vor fi cititori pasionați de lectură și din alte localități ale Republicii Moldova, organizatorii, cred, îi vor accepta cu drag) – sunt îndemnați să citească o carte frumos ilustrată *Moldița-Crăița și Zimbrișor-Cornișor de pe muntele Dor* de Viorica Covalschi. Pentru adolescenți a fost desemnat romanul *Un strigăt pe Nistru* de Gheorghe Budeanu, nașul de includere a acestei cărți în Programul de lectură „Chișinăul citește” fiind chiar subsemnata; am recomandat-o după o lectură agreabilă. Pe lângă o impresionantă poveste de dragoste, romanul conține un bogat substrat documentar despre istoria noastră recentă și este o misiune de onoare ca tinerii s-o cunoască. Ultimul volum – *Ziua de naștere a lui Mihai Mihailovici* de Dumitru Crudu este adresat cititorilor adulți.

În fiecare an, organizatorii completează și diversifică programul, făcându-l tot mai complex și mai atractiv. Salutând publicul numeros, directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, dr. Mariana Harjevschi, a ținut să menționeze că utilizatorii vor fi atrași spre lectură și prin crearea unor scurte filmulețe, *booktrailere*, în preajmă fiindu-le de ajutor bibliotecarii care cunosc tehnologiile în acest sens, astfel încât acestea să circule în mediul electronic, contribuind la promovarea cărților lansate.

La această ediție, pe lângă prezența autorilor *in corpore*, au mai fost invitați și declamatori, actori consacrați, care au prezentat audienței fragmente din cărțile propuse spre lectură: doamnele

Vera Mereuță, artistă emerită, prezentatoare la radio și televiziune, profesoară la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice; Daniela Burlaca, actriță și regizoare la Teatrul „Geneza Art”, și actrița Teatrului Național „Mihai Eminescu” Ana Tcacenco.

Înainte de eveniment, cărțile au fost lecturate și discutate de câțiva critici literari, care și-au prezentat concluziile în ziua lansării: Maria Pilchin, directoarea Bibliotecii Centrale a BM „B.P. Hasdeu” s-a referit la cartea pentru copii *Moldița-Crăița și Zimbrisor-Cornișor de pe muntele Dor* de Viorica Covalschi; Vitalie Răileanu, directorul Bibliotecii „Onisifor Ghibu”, a susținut o pledoarie pentru romanul *Un strigăt pe Nistru* de Gheorghe Budeanu, iar dr. hab. Maria Șlehtițchi, directorul Muzeului Național de Literatură „Mihail Kogălniceanu” a încercat să-i convingă pe adulți că volumul *Ziua de naștere a lui Mihai Mihailovici* de Dumitru Crudu merită citit.

La lansare au fost prezenți mulți scriitori, oameni de cultură, jurnaliști, bibliotecari și utilizatori ai bibliotecii. Pe întreg parcursul anului se vor desfășura, în mod tradițional, întâlniri cu autorii, lecturi publice, discuții-dezbateri, iar participanții se vor bucura și de sesiuni de fotografii și autografe.

Fericiți de organizarea și desfășurarea manifestării, protagoniștii mi-au făcut scurte declarații vizavi de evenimentul produs la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu”. Evident că primul solicitat a fost Gheorghe Budeanu: „Am fost plăcut surprins să aflu că romanul meu *Un strigăt pe Nistru*, care a fost editat în toamna trecută, a fost inclus în prestigiosul program „Chișinăul citește”.

Știu că mulți dintre colegii mei de litere l-au citit și consideră că este o carte bună, ea fiind propusă pentru cititorii de vârstă adolescentină. Mă bucură și acest lucru, pentru că, scriind romanul, mă gândeam anume la generațiile mai tinere, care nu cunosc tragediile prin care au trecut moldovenii din stânga Prutului în anii când își dobândeau independența față de imperiul sovietic, cea mai gravă dintre ele fiind războiul cu forțele imperiale declanșat în estul republicii. Este un roman-fapt, un roman istoric, dar și un roman de dragoste. M-am străduit să-l scriu într-un limbaj simplu, desfășurând subiectul într-un mod clasic, dar și intrigant, pentru a ține cititorul în suspans. În plus, am dorit ca, pe parcursul textului, să includ situații, dar și anumite adevăruri istorice, care să-i trezească cititorului sentimentul de dragoste față de neamul său și de Țara sa. Sper că am reușit acest lucru, dar de aceasta am să mă conving la multele întâlniri cu cititorii-liceeni pe care le vor organiza bibliotecarii din Chișinău pe parcursul anului 2020 pentru a pune în discuție romanul *Un strigăt pe Nistru*.

Confirm reușita romanului și grație faptului că în perioada critică pentru independența Republicii Moldova am fost, folosind diferite ocazii, pe toate fronturile, atmosfera fiind tipică de război, de care văzusem doar în filme. Într-un reportaj, realizat în prag de primăvară, spuneam că pământul se cere arat, însă este minat. Cântau păsărelele... și, brusc, din partea separatiștilor au început bubuiturile, deși fusese declarat moratoriu. Când reveneam în Chișinău și peste tot auzeam muzică și dansuri în discoteci și baruri, îmi venea să strig cu toată puterea: opriți-vă, la Nistru mor tinerii noștri!”

Viorica Covalschi consideră că proiectul vine să cheme la lectură, invitând autorii să iasă afară din cărți, oferindu-le șansa să-și cunoască, să educe, dar și să-și crească publicul cititor. Fiecare generație trebuie să-și trăiască și, la nevoie, să-și retrăiască cărțile. Și pentru că lectura imunizează și înobilează, nu ezitați să investiți în Biblioteca unei copilării pentru bunăstarea unei maturități, a mai îndemnat autoarea eventualii cititori.

Scriitorul Dumitru Crudu s-a arătat a fi mai circumspect, totuși și-a exprimat convingerea că volumul *Ziua de naștere a lui Mihai Mihailovici* va avea mai mult succes, decât cartea *Măcel în Georgia*, inclusă în una din edițiile trecute ale Programului de lectură „Chișinăul citește”, dezbaterile în jurul ei fiind întrerupte în legătură cu gripa aviara.

Doamna Elena Butucel, director adjunct al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a remarcat că o noutate a ediției curente va fi Concursul de booktrailer cu genericul *Cărțile creează (in) dependență*.

Încheierea Programului ediției din acest an se va desfășura în luna noiembrie curent, încununându-se cu un eveniment festiv, intitulat *Campionii lecturii*, fiind desemnați cei mai activi cititori. Prin acest program, a mai spus directorul adjunct Elena Butucel, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” susține inițiativa de nivel național *Anul Lecturii 2020*, care are drept scop promovarea lecturii ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare.

După cum am mai menționat, Programul de lectură „Chișinăul citește” se desfășoară în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din anul 2004 și a ajuns la cea de-a XVII-a ediție. Unul din obiectivele principale ale acestui program constă în educarea culturii lecturii în societatea chișinăuiană, promovând și încurajând lectura ca mijloc de dezvoltare culturală și creativă, și orientând cititorul spre valorile literare și artistice autohtone.

Anul trecut în cadrul Programului de lectură „Chișinăul citește” au fost antrenați aproape zece mii de cititori. De un record absolut în cadrul unei ediții din acest program s-a bucurat romanul lui Nicolae Dabija *Tema pentru acasă*, pe care astăzi îl citesc și în Italia, Ucraina, China, Franța, Rusia, SUA etc., cartea fiind tradusă în mai multe limbi de circulație internațională.

Dorim aprecieri de succes tuturor cărților cuprinse în ediția curentă a Programului de lectură „Chișinăul citește” și lectură de real folos pentru toți cititorii întru înțelepciune.